

УДК 811.111'373.2:791.241(73)

DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2024-16.20>

ОСОБЛИВОСТІ ЧОРНОБИЛЬСЬКОГО ОНІМНОГО ПРОСТОРУ В АМЕРИКАНСЬКІЙ КІНОМАТОГРАФІЇ

Потаржевська Олеся Миколаївна

аспірантка 2 року навчання

кафедри загального і слов'янського мовознавства

Національного університету «Києво-Могилянська академія»

буд. 2, вул. Григорія Сковороди, Київ, Україна

<https://orcid.org/0009-0005-9540-0537>

Статтю присвячено дослідженню особливостей чорнобильського онімного простору в американському кіномистецтві. Власні назви є важливою частиною лексичного різноманіття мови, адже не мають, як загальні назви, лексичного значення, проте несуть у собі особливу семантику апелювальної лексики, від якої походять (Gardiner, 1958). Оніми в художньому тексті відрізняються специфічним набором ознак. Тут важливою стає стилістична функція, тоді як номінативна – другорядна. Актуальність написання статті полягає в тому, що чорнобильський онімний простір американського кіномистецтва ще не був об'єктом дослідження, також не вичалося детально питання українського онімного простору в кіномистецтві загалом. У статті розглянуто специфіку метамови ономастичного дослідження, зокрема охарактеризовано тлумачення терміну «онімний простір» в науковій літературі та звернено увагу на проблему існування синонімії в термінології. З одного боку, для американського кіноматографу характерним є наявність фільмів, у яких онімний простір виступає декорацією (не розкриваються його основні функції), з іншого боку, є й такі, у яких власні назви подано структуровано, вони об'єднуються в поля та мають низку стилістичних, словотвірних, етимологічних особливостей. Оніми таких фільмів утворюють певну систему, яка має відбивати особливості традиційного українського ономастикону, проте специфіка власних назв у художніх текстах якраз полягає в іншому ракурсі, по суті, ми дивимось на пропріальні назви з погляду автора (тобто американського режисера чи сценариста). У статті охарактеризовано онімний простір в американському кіноматографі на прикладі мінісеріалу «Чорнобиль» (2019), визначено, що сукупність власних назв зазначеного фільму складається з антропонімного, топонімного та ергонімного полів, з яких найбільшим є антропонімне, трохи меншим – топонімне і зовсім невеликим – ергонімне. За допомогою кількісного та етимологічного аналізів охарактеризовано склад онімного простору, а також ймовірне походження деяких власних назв, що є знаковими для сюжету фільму, виокремлено власні назви, які входять до ядра та периферії онімного простору, та ті, що перебувають на межі ядра та периферії. Проаналізовано стилістичні, графічні та транслітераційні особливості. Зроблено висновок щодо перспективи майбутніх досліджень.

Ключові слова: онімний простір, власні назви, апелювальна лексика, пропріальна лексика, кіномистецтво, антропонімне поле, топонімне поле, ергонімне поле, когнітивна ономастика.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності.

Вивчення походження та функціонування власних назв як структурних елементів онімного простору має особливо важливе значення для становлення та розвитку сучасної ономастики. Оніми як складники ономастикону української мови утворюють систему зі своїми зв'язками та особливостями. На окремому щаблі тут перебувають літературні власні назви, місце функціонування яких – художній текст. З одного боку, вони частково репрезентують традиційний ономастикон української мови, з іншого – літературно-художня сфера передбачає особливі правила утворення та існування таких власних назв. Йдеться не лише про етимологію чи структурно-словотвірні ознаки онімів. Варто виокремлювати їхні функціональні, частотні (ядро

та периферію) та графічні особливості – все це є важливими елементами для руху сюжетних ліній та передачі головних ідей твору. Особливо ретельного дослідження потребує онімний простір творів кіномистецтва, зокрема перекладного. Адже аудіовізуальний текст має ще більше можливостей для функціонування елементів онімного простору, утворення зв'язків між ними, тому виникає потреба вивчення орфоепічних, графічних та транслітераційних особливостей власних назв.

Актуальність дослідження полягає в тому, що чорнобильський онімний простір в американській кіноматографії не був об'єктом вивчення. Загалом українські власні назви у творах кіномистецтва не досліджувалися достатньою мірою, відповідно не розроблявся методологічний інструментарій, а отже, існує потреба тео-

ретичного та практичного опрацювання матеріалу. До того ж вивчення українського онімного простору в зарубіжних кінотворцях допоможе не лише охарактеризувати власні назви, але й зробити висновки щодо фокусу творців американського кіно на окремих акцентах української культури, мови, історії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Впродовж тривалого періоду українські власні назви були об'єктом зацікавлення багатьох мовознавців, зокрема, таких як: Д. Г. Бучко, С. О. Вербич, В. О. Горпинич, В. В. Лучик, С. М. Медвідь-Пахомова, М. М. Торчинський, М. Л. Худаш, П. П. Чучка та інших. З них оніми в художніх текстах досліджували, зокрема, Л. О. Белей, В. М. Калінкін, О. Ю. Карпенко, Ю. О. Карпенко, Е. О. Кравченко, Г. П. Лукаш, М. Р. Мельник, Є. С. Отін та інші. У 2002 році було укладено енциклопедію "Słownik opomastyka", тут власні назви описали В. В. Лучик, Ю. О. Карпенко та П. П. Чучка (Rzetelska-Felczko, Aleksandra Cieślakowa, 2002). Оніми в українському кінематографі досліджено лише в статті «Онімний простір комедії режисера А. Лукіча «Мої думки тихі» (2019 р.)», де С. Є. Дворянчикова вивчала «взаємопроникнення смислів складників онімного простору фільму, установлення зв'язків між сегментами його структури, які зумовлюють досягнення комічного ефекту, і виявлення особливостей збагачення семантики гумористичних контекстів» (Дворянчикова, 2020, с. 50).

У своїх дослідженнях ономасти порушували низку питань, пов'язаних з теоретичними проблемами літературної ономастики, зокрема, важливим було окреслити термінологічну базу. Адже як синонімічні використовувалися такі сполуки: «онімний простір», «ономастичний простір», «поетонімосфера». Відповідно виникала плутанина, коли, як пише українська дослідниця Н. С. Колесник, кілька термінів на позначення одного і того самого наукового поняття вживалися паралельно (Колесник, 2013, с. 125). М. М. Торчинський у своїй монографії «Структура онімного простору української мови» згадує поняття «ономастичний простір», але акцентує увагу на тому, що «згідно із сучасними поглядами на сукупність усіх власних назв певної мови таке зібрання краще кваліфікувати як *онімний простір*. Оскільки він становить собою відкриту систему, кількість онімних полів та інших його різновидів постійно збільшується (особливо це стосується найменувань об'єктів, пов'язаних з ідеологічною і матеріальною сферами діяльності людей)» (Торчинський, 2008, с. 6–7). Пізніше Д. Г. Бучко

та Н. В. Ткачова у словнику «Української ономастичної термінології» (2012) чітко розділили поняття: «онімний» – той, що стосується оніма, «ономастичний» – що стосується ономастики (Бучко, Ткачова, 2012, с. 135–138, 142–143). Тож нині доцільним є використання саме поняття «онімний простір», що у широкому значенні є сукупністю власних назв усіх класів, уживаних у мові певного народу в конкретний історичний період для називання реальних, гіпотетичних і фантастичних об'єктів (Бучко, Ткачова, 2012, с. 136). С. О. Вербич у статті «Трансформація українського онімного простору: внутрішньота позамовні чинники» називає онімний простір також «сукупністю власних назв» (це якщо простіше). Він звертає увагу, що власними називаються назви, надані конкретній особі, об'єкту для виділення її (його) з ряду однакових або подібних. Отже, основна функція власної назви, або оніма, – це не тільки називання, але й розрізнення однорідних предметів, об'єктів, тоді як загальні назви, навпаки, об'єднують, узагальнюють однорідні предмети й об'єкти, не диференціюючи їх (Вербич, 2014, с. 15). Олена Карпенко вказує на те, що в літературного оніма на перше місце, замість номінативної, виходить стилістична функція (Карпенко, 2000, с. 70).

Але також важливо зважати на специфіку кіно. На думку Лариси Брюховецької, вона полягає у фіксації рухомого зображення, але реальність, яку ми бачимо на екрані, суб'єктивно змінена. Про цю властивість змінювати реальність, навіть коли йдеться про кіно документальне, багато написано (Брюховецька, 2011, с. 10–11). Тобто, очевидно, найперше бачимо те, що хотіли нам показати автори фільму.

Формулювання мети і завдань статті.

Метою статті є виявлення особливостей українського чорнобильського онімного простору в американській кінематографії на прикладі мінісеріалу «Чорнобиль» (2019). До основних завдань належать такі: охарактеризувати структуру онімного простору, за допомогою кількісних підрахунків виокремити ядро та периферію, зазначити графічні та транслітераційні особливості власних назв, розглянути етимологію та стилістичні функції окремих онімів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Чорнобильський онімний простір має не лише географічні, тобто позамовні, а й лексико-семантичні, структурно-словотвірні і навіть транслітераційні особливості. Йдеться не про сукупність власних назв, властивих певній території, а про оніми, які використовуються в американському кіно з чорнобильською тематикою, а отже, й проблематикою.

Варто зауважити, що серед творів американського кінематографу можна виокремити фільми із спорадичними топонімами, що належать до чорнобильського онімного простору або ж такі, в яких онімний простір відіграє важливу роль у русі певних сюжетних ліній. У першому випадку для американських режисерів *Чорнобиль* і *Прип'ять* стають декорацією постапокаліптичного пейзажу, який наповнюють образи, що відіграють символічні ролі: радіація, мутанти-канібали, аномалії. Серед таких можна назвати: «Міцний горішок. Гарний день, аби померти» (бойовик Джона Мура, 2013 рік), «Універсальний солдат 3: Відродження» (бойовик Джона Гаймса, 2009 рік), «Заборонена зона» або «Chernobyl Diaries» (фільм жахів Бредлі Паркера, 2012 рік). У другій групі фільмів онімний простір рухає сюжет, є ключовим для окреслення основних ідей фільму: «Чорнобиль» (мінісеріал, 2019), «Серце Чорнобиля» (документальний фільм, 2003), «Чорнобильські бабусі» (документальний фільм, 2015).

До останніх належить мінісеріал «Чорнобиль», який було випущено 06 травня 2019 року у США компанією НВО, режисером став Юган Ренк, автором сценарію – Крейг Мезін. За жанром – це історична драма тривалістю 5 серій. Сюжет серіалу побудований навколо реальних подій: вибуху на Чорнобильській атомній електростанції, боротьбою з наслідками та розслідуванням причини трагедії (About Chernobyl, 2019). Онімний простір зазначеного серіалу нараховує 79 онімів у 297 слововживаннях. Найбільше з них входить до антропонімного поля – 58 (73,4%), що мають 240 слововживань (82,5%): *Легасов*, *Щербина*, *Горбачов* (див. табл. 1).

Існуючі праці з літературної ономастики, як пише Олена Карпенко, є майже суціль антропонімічними, оскільки антропоніми, безперечно, є найвагомішою для художнього тексту групою власних назв (Карпенко, 2000, с. 73), саме тому антропонімне поле є найбільшим. Це також спричинено й тим, що у фільмі використовуються реальні власні імена, прізвища, імена по батькові інженерів, пожежників, науковців, які працювали на Чорнобильській атомній електростанції. Тобто антропонімія вагома. Єдиним вигаданим персонажем є *Уляна Хом'юк*, яка виступає збірним образом різних науковців, що займалися розслідуванням трагедії. Словник-довідник «Власні імена людей» вказує на походження імені *Уляна* від чоловічого імені *Улян* (Скрипник, 2005, с. 85), тобто того самого, що *Юліан* – чоловічого імені латинського походження (Скрипник, 2005, с. 104), яке походить

від *Julianos*, а те – від *Julius*, римського родового імені, останнє колись позначало грецький апеллятив *ioulos* – кучерявий. Очевидно, що семантика апеллятива тут не відіграє роль. З іншого боку, сам онім наводить на згадку про Гая Юлія Цезаря, який мав особливий дипломатичний та ораторський таланти, що характерним є і для зазначеної вище персонажки. Прізвище *Хом'юк*, очевидно, має відпатронімічне походження від антропоніма *Хома* (*Хом'юк* – син *Хоми*), який, згідно із Словником-довідником «Власні імена людей», походить від давньоєврейського апеллятива «близнюк» (Скрипник, 2005, с. 108). Також вищезгаданий антропонім може бути пов'язаним зі сталим зворотом *Хома невірний*, тобто такий, що піддає сумніву щось. Звісно, жодне із цих тверджень не є 100% пов'язаним саме з іменем та прізвищем героїні. Саме ця персонажка намагалася докопатися до істини, знайти правильні відповіді на запитання, які за сюжетом фільму вирували в повітрі після аварії.

Олена Карпенко вважає, що «вивчення літературної ономастики не мусить зводитися до літературної антропонімії: антропоцентричне осмислення тексту не повинно ототожнюватися з антропонімоцентричним» (Карпенко, 2000, с. 74). Тож охарактеризуємо топонімне поле. Воно представлено 10 одиницями (7,9%), що мають 41 слововживання (13,8%): *Київ*, *Прип'ять*, *Чорнобиль*. Під час аналізу онімного простору художнього твору зазвичай менше звертають увагу на етимологію, бо часто автор сам вигадує антропоніми. Але оскільки в аналізованому онімному просторі топоніми відображають назви реальних географічних об'єктів, то варто звернути увагу й на етимологію теж. В. В. Лучик в Етимологічному словнику топонімів України звертає увагу на те, що більшість ономастів вважають, що назва річки *Прип'ять* утворена від дієслів «припинати», «прив'язувати», тобто річка прив'язана до інших річок. Ойконім *Прип'ять* утворений від гідроніма *Прип'ять* шляхом трансомізації (Лучик, 2014, с. 391). Ойконім *Чорнобиль*, очевидно, походить від антропоніма *Чорнобиль*. Він не зафіксований у жодній з мов. Очевидно, що твірний антропонім був рідкісним дохристиянським промовистим іменем, яке було надано дитині з надто темним волоссям (Лучик, 2014, с. 513).

Ергонімне поле представлено 2 одиницями (2,5%) із 6 слововживаннями (2%): *Чорнобильська атомна електростанція*. Є також особливий клас онімів, що називають частини даху електростанції залежно від рівня його

небезпечності: *Катя, Машиа, Ніна*. Очевидно, вони утворені, шляхом трансомізації від відповідних антропонімів. Не ввійшла до іншого класу назва робота *Джокер*, який був надією на прибирання уламків графіту без залучення людських ресурсів. Усього таких власних назв 5 (6,3%), що мають 6 слововживань (1,7%) (див. табл. 1).

Частотність використання окремих онімів подано в таблиці 2. Одна й та сама власна назва може мати варіативність використання. Найуживанішим у досліджуваному матеріалі є антропонім *Легасов*, що позначає одного з головних персонажів, доктора хімічних наук, академіка Валерія Легасова, який допомагав боротися із наслідками аварії та, зрештою, довів свою версію про причини виникнення трагедії. До найчастотніших належать такі антропоніми, як *Дятлов, Акімов, Щербина* (назви головних персонажів) та топонім *Чорнобиль*. На межі ядра та периферії перебувають антро-

поніми *Хом'юк* та *Ігнатенко*, а також топонім *Прип'ять*. До периферії належать окремі прізвища другорядних персонажів, які з'являються епізодично, на кшталт *Любченко*, також рідко використовується гідронім *Дніпро*.

Варто звернути увагу на структурно-стилістичні особливості онімного простору. Антропоніми найчастіше представлені використанням лише прізвищ: *Акімов, Щербина, Легасов*. Також здебільшого під час репрезентації прізвищ використовується граматична форма називного відмінку або ж навпаки подається повна офіційна форма: *Валерій Олексійович Легасов*, що звучить не зовсім звично для художнього стилю, але, мабуть, є очевидним для використання в документальному кіно. У певних ситуаціях використано також скорочення: *Акі* замість *Акімов*. Також деякі імена мають варіанти слововживання: *Людка, Людмила*. Очевидно, що топоніми *Чорнобиль* та *Прип'ять* спочатку у фільмі виконують номінативну функцію, піз-

Таблиця 1

Структура онімного простору

Назва поля	Приклади	Кількість онімів, одиниць	Відсоткове співвідношення слововживань, відсотків	Кількість слововживань онімів, одиниць	Відсоткове співвідношення слововживань, відсотків
Антропонімне	<i>Легасов, Щербина, Горбачов, Дятлов</i>	58	73,4%	245	82,5%
Топонімне	<i>Прип'ять, Чорнобиль, Київ</i>	10	7,9%	41	13,8%
Ергонімне	<i>Чорнобильська атомна електростанція</i>	2	2,5%	6	2%
Інші власні назви (назви частин даху, назва робота)	<i>Катя, Машиа, Ніна</i>	5	6,3%	6	1,7%
Усього власних назв				297	100%

Таблиця 2

Ядро та периферія онімного простору

Місцезнаходження в онімному просторі	Клас оніма	Приклад	Кількість
Ядро	Антропонім	<i>Легасов</i>	29
Ядро	Антропонім	<i>Дятлов</i>	22
Ядро	Антропонім	<i>Акімов</i>	16
Ядро	Антропонім	<i>Щербина</i>	16
Ядро	Топонім	<i>Чорнобиль</i>	15
На межі ядра та периферії	Антропонім	<i>Хом'юк</i>	12
На межі ядра та периферії	Топонім	<i>Прип'ять</i>	9
На межі ядра та периферії	Антропонім	<i>Ігнатенко</i>	6
Периферія	Назва робота	<i>Джокер</i>	1
Периферія	Антропонім	<i>Любченко</i>	1
Периферія	Топонім	<i>Дніпро</i>	1

ніше набувають особливої стилістичної ваги і, ймовірно, їх варто вивчати з погляду когнітивної ономастики як концепти.

Оскільки фільм є різновидом аудіовізуального мистецтва, то можна помітити деякі графічні елементи, як-от назви готелів, лозунги, тексти стенограми – всі вони подані російською мовою, а деякі власні назви, очевидно, транслітеровані з російської мови: *Kiev, Chernobyl, Pripyat, Nikolai, Ivankov*.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, чорнобильський онімний простір творів американського кіномистецтва має свої особливості, адже репрезентує художню реальність через використання власних назв. Найбільшим тут є антропонімне

поле, значно меншим – топонімне і найменшим – ергонімне. Власні назви утворюють ядро (*Чорнобиль, Легасов, Щербина, Дятлов*) та периферію (*Любченко, Дніпро*). На межі ядра та периферії перебувають антропоніми *Хом'юк* та *Ігнатенко*, а також топонім *Прип'ять*. Для онімного простору властиві стилістично-структурні (варіативність імен) та транслітераційні особливості (*Kiev, Chernobyl, Pripyat, Nikolai*). Ймовірно, що власні назви, які перебувають у ядрі онімного простору, складають концепти. Тож припускаємо, що в майбутньому варто здійснити дослідження зазначеного матеріалу, використовуючи теоретично-методологічні інструменти когнітивної ономастики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брюховецька Л. І. Кіномистецтво. Київ: Логос, 2011. 391 с.
2. Вербич С. О. Трансформація українського онімного простору: внутрішньо- та позамовні чинники. *Мовознавство*. 2014. № 2. С. 15–23.
3. Дворянчикова С. Є. Онімний простір комедії режисера А. Лукіча «Мої думки тихі» (2019 р.). *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*. 2020. № 1. Ч. I. С. 50–55.
4. Карпенко О. Ю. Про літературну ономастику та її функціональне навантаження. *Записки з ономастики*. Одеса: Астропринт, 2000. Вип. 4. С. 68–74.
5. Колесник Н. С. Онімний простір та онімне поле як категорії структурування об'єкта дослідження у фольклорній ономастиці. *Українська мова*. 2013, № 4. С. 124–134.
6. Лучик В. В. Етимологічний словник топонімів України. Київ: ВЦ «Академія», 2014. 544 с.
7. Скрипник Л. Г. Дзятківська Н. П. Власні імена людей: слов.-довід. / за ред. В. М. Русанівського. Київ: Наукова думка, 2005. 334 с.
8. Словник української ономастичної термінології / Уклад. Д. Г. Бучко, Н. В. Ткачова. Харків: Ранок – НТ, 2012. 256 с.
9. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови: Монографія. Хмельницький: Авіст, 2008. 550 с.
10. Chernobyl (official site). URL: <https://www.hbo.com/chernobyl>.
11. Gardiner A. The theory of proper names. London, New York: Oxford University Press, 1954. 76 p.
12. Słowiańska onomastyka. Encyklopedia / pod redakcją Ewy Rzetelskiej-Feleszko i Aleksandry Cieślukowej przy współ J. Dumy. Warszawa; Kraków: Wyd-wo Naukowe Warszawskie, 2002–2003. T. 1. 536 s.

REFERENCES

1. Briukhovetska, L. I. (2011). Kinomystetstvo [Cinema art]. Kyiv: Logos. 391 s. [in Ukrainian].
2. Verbych, S. O. (2014). Transformatsiia ukrainskogo onimnogo prostoru: vnutrishnio- ta pozamovni chynnyky [Transformation of the Ukrainian onymic space: intra- and extra-linguistic factors]. *Movoznavstvo*, 2. S. 15–23. [in Ukrainian].
3. Dvorianchykova, S. Ye. (2020). Onimnyi prostir komedii rezhysera A. Lukicha "Moi dumky tyhi" [Onymic space of the comedy "My thoughts are silent" filmed by director A. Lukich (2019)]. *Visnyk Zaporizkogo natsionalnogo universytetu. Filologichni nauky*, 1. Ch. I. S. 50–55. [in Ukrainian].
4. Karpenko, O. Yu. (2000). Pro literaturnu onomastyku ta ii funktsionalne navantazhennia [About literary onomastics and its functional load]. *Zapysky z onomastyky*. Odesa: Astroprynt, Vyp. 4. S. 68–74. [in Ukrainian].
5. Kolesnyk, N. S. (2013). Onimnyi prostir ta onimne pole yak kategorii strukturuvannia obiekta doslidzhennia u folklorinii onosmastytsi [Onymic space and onymic field as categories of structuring the object of research in folklore onomastics]. *Ukrainska mova*, 4. S. 124–134. [in Ukrainian].
6. Luchyk, V. V. (2014). Etymologichnyi slovnyk toponimiv Ukrainy [Etymological dictionary of toponyms of Ukraine]. Kyiv: VTS "Akademiia", 544 s. [in Ukrainian].
7. Skrypnyk, L. H. & Dziatkivska, N. P. (2005). Vlasni imena ludei: slov.-dovid [Proper names of people: reference dictionary]. / za red. V. M. Rusanivskogo. Kyiv: Naukova dumka, 334 s. [in Ukrainian].

8. Slovník ukrajskoi onomastichnoi terminologii. (2012). [Dictionary of Ukrainian onomastic terminology] / Uklad. D. H. Buchko, N. V. Tkachova. Harkiv: Ranok – HT, 256 s. [in Ukrainian].
9. Torchynskyi, M. M. (2008). Struktura onimnogo prostoru ukrajskoi movy [The structure of the nominal space of the Ukrainian language]. Khmelnytskyi: Avist. 550 s. [in Ukrainian].
10. Chernobyl (official site). URL: <https://www.hbo.com/chernobyl>.
11. Gardiner, A. (1954). The theory of proper names. London, New York: Oxford University Press. 76 p.
12. Słowiańska onomastyka. Encyklopedia / pod redakcją Ewy Rzetelskiej-Feleszko i Aleksandry Cieślukowej przy współ J. Dumy. – Warszawa; Kraków: Wyd-wo Naukowe Warszawskie, 2002–2003. T. 1. 536 s.

CHARACTERISTICS OF CHORNOBYL ONYMIC SPACE IN AMERICAN CINEMATOGRAPHY

Potarzhevska Olesia Mykolaivna

Postgraduate Student at the Department of General and Slavic Linguistics

National University of Kyiv Mohyla Academy

2, Hryhoriia Skovorody Str., Kyiv, Ukraine

The article is devoted to the research of the characteristics of Chornobyl onymic space in American cinematography. Proper names are an essential part of the lexical diversity of the language because they do not have a lexical meaning like ordinary names, but they have the special semantics of the appellative vocabulary from which they originated (Gardiner, 1958). Onymes in fiction are distinguished by a specific set of features. Here, the stylistic function becomes essential, while the nominative function is secondary. The relevance of writing the article lies in the fact that the Chornobyl onymic space of American cinematography has not yet been the object of research, nor has the issue of Ukrainian onymic space in cinematography in general been investigated in detail. The article deals the specifics of the metalanguage of onomastic research, in particular, the interpretation of the term “onymic space” in scientific literature and problem of the existence of synonymy in terminology. On the one hand, American cinema is characterised by the presence of films in which the onymic space acts as a decoration (its primary functions are not revealed); on the other hand, there are also those in which proper names are presented in a structured way, they are combined into fields and have stylistic, word-forming, etymological features. Onyms of such films form a particular system that should reflect the features of the traditional Ukrainian onomasticon; however, the specificity of proper names in fiction lies in a different angle; in fact, we look at proper names from the point of view of the author (an American director or screenwriter). The article characterises the onymic space in American cinematography using the example of the miniseries “Chornobyl” (2019); it is determined that the set of proper names of the specified film consists of anthroponymic, toponymic and ergonymic fields, of which the largest is anthroponymic, a little smaller – toponymic, and a very small one – ergonomic. With the help of quantitative and etymological analyses, the composition of the noun space was characterized, as well as the probable origin of some proper names that are symbolic of the plot of the film, proper names that are part of the core and periphery of the noun space and those that are on the border between the core and the periphery were distinguished. Also stylistic, graphic and transliteration features are analyzed by the author. At least, it was made conclusion about the future research.

Key words: *onymic space, proper names, appellative vocabulary, proprietary vocabulary, cinematography, anthroponymic field, toponymic field, ergonymic field, cognitive onomastics.*